

Landsforeningen Børn og Samvær
c/o Viggo Bækgaard, talsmand
Godthåbsvej 137, st. th., 2000 Frederiksberg
Tlf. nr. 38 33 12 20
E-mail adr. info@boernogsamvaer.dk
Homepage: www.boernogsamvaer.dk

Frederiksberg, den 26. maj 2009

Til Folketingets Retsudvalgs medlemmer

Om forældreansvarsloven.

Landsforeningen Børn og Samvær er blevet opmærksom på, at der i næste uge afholdes et møde om Forældreansvarsloven.

Da du har travlt i dagligdagen, vil jeg her kun meget kort på foreningens vegne gøre dig opmærksom på, hvad du som politiker står over for.

Samlet kort konklusion:

Loven bør ændres hurtigst muligt.

Tvungen fælles forældremyndighed og egentlige tvungne deleordninger bør omgående afskaffes.

Det bør præciseres, at en bopælsforælder som altovervejende udgangspunkt kan flytte med barnet uden risiko i bopælsmæssig henseende.

Der bør stilles skærpede krav til princippet om konkret vurdering af det enkelte barns situation og dermed krav til en forbedret sagsbehandling og oplysning af sagen.

Skilsmisseforældres børneøkonomi bør straks vurderes med henblik på overvejelser om ændringer i bidragsreglerne.

Du kender lovens hovedprincipper:

- fælles forældremyndighed er hovedreglen – og man skal kunne tvinges til det
- der kan træffes tvungen afgørelse om såkaldt 7-7-deleordninger
- alle afgørelser skal træffes efter, hvad der er bedst for barnet
- barnet skal "inddrages" i sagen.

Det lyder alt sammen godt, men konsekvenserne er ikke så heldige. Vi har været kritiske op til lovens vedtagelse. Desværre er vi blevet styrket i vores opfattelse.

Statsforvaltningerne og Familiestyrelsen vil på mødet bilde Jer ind, at alt er rosenrødt. Det skal du ikke tro på.

Fælles forældremyndighed er udmærket, når det virker. Muligheden for tvang bliver brugt – og misbrugt – til løsninger, som reelt ikke er OK for barnet. Der bliver manipuleret i statsforvaltningerne og ved visse - særligt nordsjællandske - retter i en grad, som du (forhåbentlig) vil finde usandsynlig hos offentlige myndigheder men som ikke desto mindre er sand.

Forældremyndigheden er på en gang stærkt overvurderet og uhyre vigtig. Loven bruges til en kamp om alting og ingenting. Skolevalg, skolebeslutninger, religion og selvfølgelig bopæl fylder meget i kampene. Men alt, hvad der kan bruges i en kamp, bliver brugt i det praktiske liv.

Deleordningernes omfang viser efter vores opfattelse, at loven trods ordvalg og hensigter er blevet en voksen kønspolitisk lov. Jeg erkender, at det af alle måske er allervanskeligst at spørge netop en politiker, om man som voksen ville bryde sig om at bo i en kuffert. Det er langt hen af vejen Jeres arbejdsvilkår – men netop derfor kan du formentlig let sætte dig ind i, hvad det betyder for børn at blive underlagt sådanne livsvilkår.

Er du klar over, at konsekvensen af lovens håndtering er, at skilsmisseforældre har mere end vanskeligt ved at flytte med barnet inden for rigets grænser? Har det virkelig været politikernes hensigt at genindføre stavnsbåndet for skilsmisseforældre?

Når vi diskuterer skilsmissebørnenes situation, står det mere og mere klart for os, at børnene ville være langt bedre stillet, såfremt man virkelig havde en "bagstopper" og "fast base" og til gengæld var mere omhyggelige med at sikre, at basen så blev det rigtige sted og ikke som resultat af en "automatafgørelse".

Inddragelse af barnet.

Det virker som om man har misforstået, hvad det bør betyde at inddrage barnet. Ideen må være at sikre, at barnet er hørt men samtidig at fastslå også over for barnet, at det ikke er barnet, der bestemmer.

Barnets usigelige loyalitet over for begge forældre bliver misforstået af stort set alle forældre og af en hel del i systemet. At et barn måske siger, at det gerne vil være "lige meget" hos begge forældre, er alene et udtryk for barnets loyalitet og bevidsthed om, hvad i al fald den ene af forældrene gerne vil høre. Med sådanne ord tager barnet smerten på sig.

Børnebidrag – udgifterne til "driften af barnet".

Spørgsmålet om udgifterne til barnet har ikke været et tema ved gennemførelse af loven. Spørgsmålet fylder imidlertid rigtig meget hos forældrene. Der er følelser knyttet til det men også reel økonomi. En bopælsforælder kan næppe holde barnet økonomisk for børnechecken og et standardbørnebidrag. Forældre, som ikke kan samarbejde efter en skilsmisse, kan heller ikke enes om køb af tøj i praksis.

Deleordninger – op til 8-6 ordninger fører i praksis ofte til hel eller delvis fritagelse for at betale børnebidrag. Det indgår erfaringsmæssigt i overvejelserne, når kravet rejses.

Sagsbehandlingen ved statsforvaltningen og byretterne.

Det er rigtig uheldigt, at vi har fået ændringerne af forældreansvarsloven samtidig med såvel den familieretlige strukturreform og retskredsreformen. Det gør det nemlig rigtig vanskeligt både for Jer og for os andre at vurdere, om det er det ene eller det andet, som er en katastrofe.

Statsforvaltningen er overordnet sagt hæmmet af at være pålagt et effektivitetsprincip i sagsbehandlingen, hvor produktiviteten styrer og overstråler behandlingen af sagerne efter hensigten. Ved mange statsforvaltninger er de juridiske sagsbehandlere velmenende men meget uerfarne, og de præges af produktivitetskravene og standardiseret sagsbehandling. Nogle steder fornemmer man, at de ikke juridiske – de børnesagkyndige – nærmest overtager magten og styrer direkte mod aftaleresultater for resultatets skyld.

Ved byretterne er det de fleste steder sagsbehandlingstiden, som er en ren katastrofe. Det er mere reglen end undtagelsen at en forældremyndigheds- eller bopæls sag tager et år fra sagens opstart i statsforvaltningen til afslutning i byretten. Ved anke til landsretten løber yderligere mindst et halvt år på.

Det er ikke acceptabelt.

I de nordsjællandske retter (Hillerød, Lyngby og Helsingør) tilsidesætter man konsekvent retsplejeloven. Man afholder indledende retsmøder, hvor en børnesagkyndig og dommeren simpelthen fortsætter de manipulerende forligsbestræbelser, som ved loven var tiltænkt henlagt til statsforvaltningen. Man afhører parterne selv uden at kende til baggrunden eller ønske sig indblik i konflikten – og uden at formane parterne om at tale sandt, som det ellers sker ved domstolene.

Vi står gerne til rådighed med supplerende oplysninger og erfaringer.

Med venlig hilsen

Viggo Bækgaard,
talsmand for Landsforeningen Børn og Samvær, advokat (H).
telefon 46 38 03 35 – 38 33 12 20 eller 40 83 19 20